

Asia: VN /27452/2020

Työryhmän mietintö julkisuuslain ajantasaistamisesta

Yleisperustelut sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Huomionne yleisperusteluista sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys -jaksosta (mietinnön jaksot 2-5 ja 10)?

Soveltamisalan laajentamista koskevat ehdotukset

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisen hallintotehtävän hoitamiseen kokonaisuudessaan? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

Julkisuuslakia ehdotetaan laajennettavaksi siten, että jatkossa julkisuuslakia sovelletaan aina julkista hallintotehtävää hoidettaessa riippumatta siitä, sisältyykö siihen julkisen vallan käyttöä vai ei. Paliskunnat ja Paliskuntain yhdistys ovat erityislainsäädännön, Poronhoitolain (848/1990) nojalla perustettuja. Ne on viranomaistoiminnan julkisuudesta annetun lain esitöissä (HE 30/1998 vp) määritelty julkisoikeudellisiksi yhdistyksiksi, joiden toimintaan sovelletaan julkisuuslakia niiden käyttäessä julkista valtaa.

Paliskunnat ja paliskuntien hallinto koostuvat pääasiassa maallikkojäsenistä, joilla ei voida olettaa olevan riittävää lakiasiantuntemusta. Mietinnössä ei ole tarkasteltu lain soveltamisalan laajentamisen vaikutuksia julkisia hallintotehtäviä hoitaviin pieniin organisaatioihin kuten paliskuntiin. Paliskunnilla on sekä julkisia että yksityisoikeudellisia tehtäviä. Rajanveto näiden tehtävien välillä on nykyiselläänkin haastavaa ja laajentamisen myötä vaikeutuu entisestään. Jos julkisuuslain soveltaminen on haastavaa viranomaisillekin, niin kuinka vaikeaa se voi olla muille?

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

-

Minkälaisia erilaisia turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitte mietinnössä ehdotetulla julkisuuslain soveltamisalan laajentamisella olevan? Ovatko voimassa olevan julkisuuslain salassapitoperusteet riittävät suojaamaan tietoja, joita on ehdotuksen mukaan soveltamisalan piiriin uutena tai laajemmin tulevien toimijoiden hallussa? Onko organisaatiollanne hallussa tietoja, joiden salassapito olisi välttämätöntä esimerkiksi turvallisuusnäkökohtien vuoksi eikä niiden salassapito ole mahdollista voimassa olevassa laissa tai erityislaeissa säädettyjen salassapitoperusteiden perusteella?

Voimassa olevan julkisuuslain salassapitoperusteet ovat jossain määrin epäselvät ja tulkinnanvaraiset. Nämä tulevat erityisesti vastaan, mikäli julkisuuslain soveltamisalaa laajennetaan nykyisestä. Maallikko-jäsenistä koostuvissa pienissä julkisoikeudellisia tehtäviä hoitavissa yhteisöissä kuten paliskunnissa voi tulevaisuudessa tulla eteen tilanteita, joissa ei olla varmoja, miten esimerkiksi jonkun tietopyynnön kanssa tulisi tosiasiaa toimia. Julkisuuslain laajentamisen myötä myös salassapitosäännöksiä tulisi selkeyttää huomioimaan laajentamisen vaikutukset.

Muut mietinnön ehdotukset

Olisiko muilla kuin lain soveltamisalaa laajentavilla ehdotuksilla organisaationne näkökulmasta turvallisuusvaikutuksia ja minkälaisia nämä vaikutukset olisivat?

-

Lakiehdotus ja säännöskohtaiset perustelut

Huomionne luvuittain lakiehdotukseen ja sitä koskeviin säännöskohtaisiin perusteluihin?

1 luku

Julkiuslain laajentamiselle voi olla perusteita, mutta Paliskuntain yhdistys ei kannata mietinnössä esi-tettyä julkisuuslain soveltamisalan laajentamista koskemaan kaikkia julkisia hallintotehtäviä hoitavia organisaatioita. Nykyinen käytäntö, jossa julkisuuslakia sovelletaan vain sellaisen julkisen tehtävän hoi-tamiseen, johon liittyy julkisen vallan käyttöä, on erityisesti pienten toimijoiden osalta riittävä ja perus-teltu käytäntö.

Ehdotetulla laajentamisella ei todennäköisesti ole vaikutusta Paliskuntain yhdistyksen toimintaa ja sen julkisuuteen, sillä toiminnassa on jo nykyisellään sovellettu laajasti julkisuuslain säädöksiä. Sen sijaan paliskuntien osalta soveltamisalan laajentamisella voi olla vaikutuksia, joita ei kyetä tässä vaiheessa tunnistamaan riittävästi.

2 luku

-

3 luku

-

4 luku

-

5 luku

-

6 luku

-

7 luku

-

8 luku

-

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne?

-

Valkama Sirpa

Paliskuntain yhdistys - Ollila Anne, toiminnanjohtaja, lausunnon valmistelija
Jänkälä Anna-Leena, porotalousneuvoja